KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu

Praca z tekstem z perspektywy tłumacza - teksty użytkowe

Kod ECTS

9.4.0511

Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot

Zakład Języka Niemieckiego i Translatoryki

Studia

wydział	kierunek		
Wydział Filologiczny	Filologia germańska	poziom	pierwszego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	translatoryczna
		specjalizacja	wszystkie

Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)

dr Katarzyna Lukas, profesor uczelni; dr Izabela Olszewska; dr Ewa Wojaczek; dr Marta Turska; dr Marta Bieszk

Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin

Formy zajęć

Ćw. audytoryjne

Sposób realizacji zajęć

zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej

Liczba godzin

Ćw. audytoryjne: 30 godz.

Liczba punktów ECTS

3

30 godzin - udział w zajęciach;
20 godzin - praca własna z tekstami zadanymi przez prowadzącego;
25 godzin - samodzielna lektura (p. Wykaz literatury, Pozycje do samodzielnej lektury).
Razem: 75 godzin = 3 ECTS.

Termin realizacji przedmiotu

2023/2024 letni

Status przedmiotu

- fakultatywny (do wyboru)
- obowiązkowy

Język wykładowy

- polski w wymiarze 40.00%
- niemiecki w wymiarze 60.00%

Metody dydaktyczne

- Analiza tekstów z dyskusją
- Praca w grupach
- Rozwiązywanie zadań

Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne

Sposób zaliczenia

Zaliczenie na ocenę

Formy zaliczenia

ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru

Podstawowe kryteria oceny

Student otrzymuje zaliczenie z oceną na podstawie zaliczeń cząstkowych - ocen z zadań zlecanych przez prowadzącego.

Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się

zakładany efekt uczenia się	weryfikacja przez obserwację wypowiedzi studentów nt. tekstów przeznaczonych do dyskusji	ocena zrealizowanych zadań translatorskich
	Wiedza	
K_W04	+	+
K_W07	+	+
K_W15	+	+
	Umiejętności	
K_U04	+	+
K_U05	+	+
K_U10	+	+
K_U11	+	+
K_U12	+	+
K_U15	+	+
K_U17		+
	Kompetencje społeczne	
K_K01	+	+
K_K02	+	+
K_K04	+	+

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Zaliczenie przedmiotu "Praca z tekstem z perspektywy tłumacza - teksty ogólne" w semestrze 3.

B. Wymagania wstępne

Znajomość języka niemieckiego i polskiego na poziomie pozwalającym osiągnąć zakładane efekty.

Cele kształcenia

Przedmiot stanowi kontynuację ćwiczeń "Praca z tekstem z perspektywy tłumacza - teksty ogólne". Celem przedmiotu jest: 1) doskonalenie umiejętności analizy, interpretacji, parafrazowania, modyfikacji i transformacji tekstów użytkowych najczęściej spotykanych w praktyce tłumacza, w ramach jednego języka (niemieckiego i polskiego), jako wstęp do ich tłumaczenia dla określonych specyficznych grup odbiorców, różnych mediów i zróżnicowanych funkcji tekstu docelowego; 2) doskonalenie umiejętności wstępnego opracowania tekstu przeznaczonego do przekładu automatycznego, postedycja gotowych tłumaczeń. Przykładowe teksty: instrukcje obsługi maszyn i urządzeń, umowy cywilnoprawne, regulaminy, protokoły, ulotki medyczne, foldery reklamowe - pobierane z profesjonalnych stron internetowych, co zapewnia zarówno wysoki poziom merytoryczny, jak i aktualność tekstów. Na zajęciach dyskutowane są ponadto wybrane lektury samodzielnie przeczytane przez studentów, dotyczące tekstów użytkowych z perspektywy translatorskiej - p. wykaz pozycji do samodzielnej lektury.

Treści programowe

Gatunki tekstów użytkowych najczęściej spotykane w praktyce tłumacza. Przekład a inne sposoby opracowania, transformacji i adaptacji tekstu użytkowego w zależności od medium, grupy odbiorców docelowych, przeznaczenia i funkcji translatu w kulturze docelowej. Słownictwo fachowe w tekstach użytkowych: słowniki specjalistyczne, literatura fachowa, źródła internetowe. Przygotowanie tekstu do tłumaczenia maszynowego, postedycja translatu. W ćwiczeniach polegających na opracowywaniu i parafrazowaniu tekstów użytkowych zadanych przez prowadzącego (w języku niemieckim i polskim) studenci korzystają ze słowników ogólnych oraz specjalistycznych (jedno- i dwujęzycznych) dostępnych w bibliotekach UG, słowników oraz narzędzi do tłumaczenia automatycznego dostępnych w Internecie.

Wykaz literatury

Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

Literatura wykorzystywana do pracy z tekstem:

- Piprek Jan, Ippold Juliusz, Wielki słownik polsko-niemiecki/niemiecko-polski z suplementem, WP, Warszawa 2000.
- Wiktorowicz Józef, /red./ Wielki słownik polsko-niemiecki, PWN, Warszawa 2008.
- Duden: Deutsches Universalwörterbuch, Dudenverlag, Mannheim 1996.
- Duden: Sinn- und sachverwandte Wörter. Dudenverlag, Mannheim 2000.
- PONS Wielki słownik niemiecko-polski, Lektor Klett, Poznań 2007.
- pons.pl, duden.de,dwds.de
- Dąbrówka Andrzej, Geller Ewa, Turczyn Ryszard: Słownik synonimów, Warszawa 1998.
- Ponadto: słowniki specjalistyczne polsko-niemieckie/niemiecko-polskie z różnych dziedzin, w zależności od tematyki opracowywanych tekstów użytkowych (słownik ochrony środowiska, naukowo-techniczny, medyczny, ekonomiczno-prawniczy itp.).

Pozycje do samodzielnej lektury:

- Kadrić M., Kaindl K., Kaiser-Cooke M., 2010: Translatorische Methodik. Wien.
- Kupsch-Losereit S., 2008: Vom Ausgangstext zum Zieltext: eine Wegbeschreibung translatorischen Handelns. Berlin.
- Lukas K., 2010: Zwischen Information und Ästhetik. Zur Gestaltung von Werbetexten im Polnischen und Deutschen aus übersetzungsdidaktischer Perspektive, w: „Studia Germanica Gedanensia“ 23 (2010), s. 127-145.
- Pieńkos J., 2003: Podstawy przekładoznawstwa. Od teorii do praktyki. Zakamycze.
- Reiß K., 2000: Texttyp und Übersetzen. W: Tejże: Grundfragen der Übersetzungswissenschaft. Wiener Vorlesungen. Hg. von Mary Snell-Hornby und Mira Kadric. Wien, s. 81-91.
- Reiß K., 2000: Textsorten, Textsortenkonventionen und Übersetzen. W: Tejże: Grundfragen der Übersetzungswissenschaft. Wiener Vorlesungen. Hg. von Mary Snell-Hornby und Mira Kadric. Wien, s. 92-105.
- Resch, R. 2006, Translatorische Textkompetenz: Texte im Kulturtransfer. Frankfurt a.M.
- Schreiber, M. 2004, Übersetzung und andere Formen der Textverarbeitung und Textreproduktion in sprachwissenschaftlicher Sicht, w: Kittel, H. (red.): Übersetzung - Translation - Traduction. Ein internationales Handbuch zur Übersetzungsforschung. 1. Teilband. Berlin, New York, s. 268-275.
- Voellnagel A., 2014, Jak nie tłumaczyć tekstów technicznych. Warszawa.
- Werthmann A., Witt A., 2014: Maschinelle Übersetzung – Gegenwart und Perspektiven. In: Stickel, Gerhard (Hrsg.): Translation and Interpretation in Europe. Contributions to the Annual Conference 2013 of EFNIL in Vilnius. Frankfurt am Main. S. 79-103. (Duisburger Arbeiten zur Sprach- und Kulturwissenschaft 102) (dostępne online).

Wykaz literatury będzie każdorazowo uzupełniany/aktualizowany przez prowadzącego zajęcia.

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K_W04, K_W07, K_W15 K_U04, K_U05, K_U10, K_U11, K_U12, K_U15, K_U17 K_K01, K_K02, K_K04	K_W04, K_W07, K_W15 Student: - zna i rozumie niemiecką terminologię z zakresu translatoryki oraz lingwistyki tekstu (K_W04), - ma uporządkowaną i zaawansowaną wiedzę szczegółową z zakresu translatoryki (K_W07), - ma zaawansowaną wiedzę o podobieństwach i różnicach pomiędzy studiowanym językiem niemieckim a językiem polskim w zakresie słownictwa ogólnego i specjalistycznego występującego w tekstach użytkowych (K_W15).
	Umiejętności
	K_U04, K_U05, K_U10, K_U11, K_U12, K_U15, K_U17 Student: - zna i potrafi korzystać z metod i narzędzi badawczych typowych dla translatoryki, w szczególności potrafi opisać zasady analizy, interpretacji i przygotowania tekstu pod kątem tłumaczenia maszynowego (K_U04), - umie samodzielnie zdobywać wiedzę (zwłaszcza dotyczącą sposobów różnorodnych transformacji tekstów pod kątem tłumaczenia) i rozwijać umiejętności badawcze korzystając z zaleceń i wskazówek opiekuna naukowego (K_U05), - ma umiejętność merytorycznego uzasadniania dokonywanych transformacji tekstu pod kątem tłumaczenia (K_U10), - potrafi dokonać analizy, interpretacji i modyfikacji tekstu, zdefiniować i opisać grupę docelową (K_U10), - potrafi ocenić jakość gotowego tłumaczenia maszynowego i dokonać jego postedycji (K_U10), - potrafi krytycznie wykorzystać poglądy innych tłumaczy (K_U10), - potrafi formułować wnioski oraz komunikować je zróżnicowanym kręgom adresatów - w szczególności zleceniodawcom i odbiorcom przekładu (K_U10), - potrafi używać języka specjalistycznego z zakresu translatoryki i porozumiewać się w sposób precyzyjny i spójny w języku niemieckim, wykorzystując różne kanały i techniki komunikacyjne (K_U11), - umie tworzyć typowe teksty pisemne w języku niemieckim, korzystając ze schematów różnych gatunków tekstów dostępnych w źródłach tradycyjnych i internetowych (K_U12), - umie komunikować się w języku przedmiotowym na poziomie B1+/B2 (zakeżnie od treści programowych na danych zajęciach), stale pracuje nad rozszerzaniem słownictwa i użytych struktur, przez co przyczynia się osiągniągnięcia poziomu kompetencji językowych na poziomie C1 pod koniec studiów (K_U15), - potrafi odpowiednio planować i określać priorytety służące realizacji określonego przez siebie, wraz z innymi lub przez innych zadania translatorskiego (K_U17).

	Kompetencje społeczne (postawy) K_K01, K_K02, K_K04 Student: - ma świadomość swojej wiedzy i umiejętności translatorskich oraz w zakresie tworzenia tekstów, podchodzi krytycznie do odbieranych i pozyskiwanych treści (K_K01), - potrafi ocenić, kiedy do rozwiązania problemu tłumaczeniowego potrzebna jest wiedza eksperta (specjalisty z danej dziedziny lub innego tłumacza), nawiązać kontakty i zwrócić się o pomoc (K_K02), - identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu tłumacza, jego dorobkiem i tradycją (K_K04), - rozumie problematykę etyczną związaną z odpowiedzialnością za dokonane transformacje tekstu wyjściowego, trafny dobór strategii i narzędzi tłumaczeniowych oraz rzetelność informacji przekazywanych w przekładzie (K_K04).

Kontakt

katarzyna.lukas@ug.edu.pl